

Díjnyertes Design Delftben

Mi történt a Tanács két nagy programjának életében

Magyar Formatervezési Díj pályázat

Az ez évi Magyar Formatervezési Díj pályázat eredményét bemutató kiállítás november 13-án zárta kapuit. Az Iparművészeti Múzeum üvegcsarnokában megrendezett tárlatot a több mint egy hónapos nyitva tartás alatt 4.301 regisztrált látogató tekintette meg. A sajtómegjelenések tükrében is sikerről számolhatunk be, a nagyszámú internetes oldalon megjelent hír mellett a nyomtatott sajtó – többek között a Magyar Nemzet, Napi Gazdaság, Népszabadság, Világgazdaság – egyrészt részletesen beszámolt a díjazott alkotásokról, illetve képet adott a hazai kis- és középvállalkozások designtudatosságának helyzetéről.

A Magyar Formatervezési Tanács megbízásából 2011 szeptemberében a Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet felmérést készített 200 működő, hazai KKV megkérdezésével, arra keresve a választ, hogy létezik-e designszemléletű üzleti gondolkodás a hazai kis- és középvállalkozások körében, valamint hogy véleményük szerint egy-egy vállalat sikerességében mekkora szerepet játszik a design.

A kérdésre az átlagot tekintve közepes pontszámot adtak a válaszadók, míg a válság előtt alakult középvállalkozások magasabb értékkel válaszoltak. Ez azt mutatja, hogy egy nehezebb időszakot túlélt cég már látja, hogy üzleti szempontból döntő jelentősége lehet a design tudatos alkalmazásának, ez a versenytársakhoz képest is előnyt jelenthet.

Például a vizuális megjelenés tekintetében a felmérésben vizsgált három designelem – névjegykártya, logó, honlap –, illetve a teljes arculat közül a cégek 94 százalékában használnak legalább egyet, azonban csak 53 százalékuk tervezte ezeket az elemeket szakember közreműködésével. Ennél az értéknél legalább 75 százalékot kellene elérnünk, ha az európai szinthez szeretnénk közelíteni. Erre kívánja felhívni a figyelmet a Magyar Formatervezési Díj seregszemléje is, eredményeivel kiváló példát mutatva arra, hogy a design alkalmazása nem díszítő elemeket jelent, hanem az esztétika mellett egyfajta gazdasági, ergonómiai és érzelmi többletet, amelynek köszönhetően a ráfordított költségek is hamarabb megtérülnek. Sajnos a most vizsgált vállalatoknak csak közel negyede vélte úgy, hogy a designra fordított költségek valóban rövid távon megtérülnek. Reméljük, az idei év sikerei is hozzájárulnak, hogy ez az arány a jövőben tovább javuljon.

A hazai sajtómegjelenések mellett a 2+3D design magazin lengyel kiadása a Design Hét Budapest eseményein kívül részletesen beszámolt az idei díjazottakról.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

ihlette pop-up könyv és a Nissyoku lámpa képviseli a magyar designerek innovatív gondolkodását, sokszínűségét a design egyik európai fellegvárában. A város porcelánipara és innovatív szellemi műhelye, a kiváló Delfti Műszaki Egyetem világviszonylatban kiemelkedő elismertséggel bír a designszakma köreiben.

A tárlat ünnepélyes megnyitójára november 23-án került sor. A megnyitón Miléne Junius, Delft helyettes polgármester asszonya és kulturális ügyeinek felelőse a város nevében kifejezte örömét, hogy Delft egy ilyen érdekes és színvonalas nemzetközi eseménynek adhat otthont.

Hollandiában a magyar design legjáva

A sikerrel zárult őszi kiállítás folytatásaként most Delftben mutatkoznak be a Magyar Formatervezési Díjas alkotások.

A Magyar Formatervezési Díj legjobbjai 2011. november 24-től egy hónapon keresztül a holland királyi főváros, Hága szomszédságában, Delft központjában láthatóak, így a hazai tárgy- és formakultúra legkiemelkedőbb alkotásai nemzetközi közönség előtt is megmérettetnek. A Made in Hungary PLUS eseménysorozat részeként szervezett tárlaton – amelynek helyszíne egy 19. századi felújított, impozáns épület – az elmúlt tizenegy év Magyar Formatervezési Díjjal elismert alkotásai tablón, az idei díjazottak pedig tárgyi valójukban tűnnek fel. A Margit Tamás Art & Business Concepts közreműködésével létrejövő hollandiai tárlaton többek között a COCODICE készségfejlesztő játéksalád, az ellazulást segítő relaxációs lebegő kabin, a Radnóti Miklós vers

Sümeghy Gyula úr, Magyarország hágai nagykövete a két ország közötti kapcsolatok jelentőségét méltatta, valamint felhívta a figyelmet a kiállítás hiánypótló szerepére, hiszen kortárs tárgyaink felsorakoztatásával nem a megszokott fogalmakkal – paprika, puszták, Puskás – találkozhat a holland nagyközönség, hanem Magyarország 21. századi kreatív arcát is megláthatja.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

Halasi Rita Mária, a Design Hét Budapest kurátora röviden beszámolt az őszi rendezvénysorozat múltjáról, az idei év sikereiről, kihangsúlyozva az esemény egyik kiemelt programját, a Magyar Formatervezési Díj seregszemléjét. Cees de Bont, a Delfti Műszaki Egyetem Ipari Formatervezői Kar dékánja elismerően szólt a magyar kreativitásról és formatervezésről, amelyben szerinte a németekre jellemző precíz mérnöki gondolkodás, valamint az olasz design kifinomult esztétikája megfelelő arányban párosítva van jelen.

A megnyitón szép számban jelenlévő holland vendégek érdeklődéssel és elismeréssel tekintették meg a kiállított tárgyakat, kíváncsian időztek a korábbi évek eredményeit felsorakoztató tablók előtt. A tárlat nem csupán hazánk válogatott formatervezett tárgyainak nemzetközi szintűen való bemutatását szolgálja, hanem remek alkalmat kínál a formatervezés pozíciójának erősítésében részt vevő valamennyi terület – az oktatás, a vállalkozói szféra, valamint a vásárlóközönség – szereplőinek megismertetésre és kapcsolatépítésre is.

A tárlat mellett, a Made in Hungary PLUS eseménysorozat részeként, a megnyitó másnapján, november 24-én megrendezett konferencia is ezt a célt szolgálta. A holland-magyar üzleti találkozóval egybekötött szeminárium fókuszában – amelyen szép számban jelentek meg érdeklődők a holland üzleti, oktatási, illetve kulturális élet területéről – a legújabb magyar fejlesztésű szabadalmak és termékek álltak.

Fotó: Odi Busman, HBN

A konferencia szervezői: Tamás Margit, a Margit Tamás Art & Business Concepts vezetője, valamint a delfti egyetem építész kar filmművészeti

kurzusának oktatója; a holland-magyar üzleti kapcsolatokat segítő Hungarian Business Network (HBN); a hazai kis- és középvállalkozások külgazdasági tevékenységének támogatására és a külföldi cégek magyarországi befektetéseinek ösztönzésére életre hívott Nemzeti Külgazdasági Hivatal hágai irodája (HITA); valamint a Magyar Köztársaság hágai nagykövetsége.

Fotó: Odi Busman, HBN

A szervezők bevezetői után Szesztai Szonja az tartott előadást, amelyben a Magyar Formatervezési Tanács célkitűzéseiről és főbb tevékenységeiről számolt be, majd az ez évi díjazott, kiállításon szereplő tárgyak és a korábbi évek Magyar Formatervezési Díjas alkotásai közül néhányat részletesebben is bemutatott a jelenlévőknek,

rávilágítva ötletes megoldásaikra, hiánypótló szerepükre, valamint arra, hogy sikerüket sok esetben a díjpályázat eredményeivel járó reflektorfénynek is köszönhetik. A körbeadott COCODICE játék elismerésben részesült a hallgatóság körében.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

Nagy Dávid, a Sensolite munkatársa a már Hollandiában is elérhető magyar szabadalomról és termékről, a sejtműködést regeneráló polarizáltfény-terápiás rendszerről tartott előadást. Zárásként Rátai Dániel, a Leonar3do virtuális 3D-s rendszer feltalálója mutatta be a magyar csapat által az elmúlt években kifejlesztett, és azóta már világsikert elért számítógépes programot, rávilágítva a rendszer adta lehetőségek további, többek között az oktatásban, az orvostudományban, az animáció-készítésben való hasznosítására. Az előadásokat nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadta a holland hallgatóság.

Fotó: Odi Busman, HBN

A delfti kiállítás 2011. december 22-éig látogatható, szerdától péntekig 16:00 és 22:00 óra között, valamint szombat, vasárnap 12:00 és 18:00 óra között.

cím: Westvest 41, 2611 AZ Delft, Hollandia

Jelenleg a 2012-es pályázat csöndes háttérmunkái zajlanak. Felkértük a szakmai szervezeteket, hogy a 2012. évi pályázat bírálóbizottságára tegyenek személyi javaslatokat, jelenleg várjuk az ajánlásokat.

Moholy-Nagy László Ösztöndíjpályázat

Az Ösztöndíjbizottság 2011. november 25-én 9 - 15 óra között megtartotta második konzultációját az ösztöndíjasokkal a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának konferenciatermében.

Előadások a hazai tervező képző egyetemeken

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen

2011. október 10-én Majcher Barbara előadást tartott a BME termékmenedzsment szakos hallgatóinak a Magyar Formatervezési Tanács célkitűzéseiről, eddigi eredményeiről. A szeminárium keretében két ez évi magyar formatervezési díjazott pályamű alkotója, Nagy Richárd és Huszár András avatta be a hallgatókat a sikerük mögött levő üzleti politikába.

Nemzetközi kitekintő

Icsid hírek

”Design at the Edges” – az IDA-szövetség első kongresszusa és Icsid taggyűlés Tajpejben 2011. október 24–26.

Az IDA-szövetséget (International Design Alliance) a formatervezők, grafikusok és belsőépítészek világszervezetei alapították azzal a céllal, hogy együttesen lépjenek fel a rokon szakmákat érintő kérdésekben. A szövetség októberben tartotta első, közös kongresszusát ”Design a széleken” (Design at the Edges) címmel.

Az Icsid két évente tartott közgyűlésének idén Tajpej adott otthont. A találkozón, többek között, az elnök

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

és a főtákar beszámolt a vezetőség munkájáról, megválasztották az új vezetőségi tagokat, valamint kihirdették a 2014-es Design Fővárosa cím győztesét.

A kongresszuson és az Icsid közgyűlésen az MFT képviselőjében Várhelyi Judit vett részt, beszámolóját mellékletünkben olvashatják.

A 2011–2013 közötti időszak Icsid vezetősége:

Elnök: **Soon-In Lee**

Seoul Design Center (Dél-Korea)

Alelnök: **Brandon Gien**

Good Design Australia (Ausztrália)

Tagok: **Michelle Berryman**, formatervező

Echo Visualization (USA)

Bruce Claxton, formatervező

Motorola (USA)

Prof. Alpay Er

Istanbul Technical University (Törökország)

Tapani Hyvönen, formatervező

ED-Design (Finnország)

Prof. Mugendi M'Rithaa

University of Cape Town (Dél-Afrika)

Geetha Narayana

Srishti School of Art, Design and Technology

(India)

Kohei Nishiyama, formatervező

Elephant Design (Japán)

Pierre-Yves Panis, formatervező

Legrand (Franciaország)

Mr. Nils Toft, formatervező

(Dánia)

Fokváros lesz a Világ Design Fővárosa 2014-ben
Az Icsid Tajpejben tartott közgyűlésén bejelentette, hogy Fokváros (Dél-Afrika) nyerte el a 2014-es Világ Design Fővárosa (World Design Capital® – WDC) címet. A Dél-afrikai Köztársaság fővárosa – Torino, Szöul és Helsinki után – a negyedik, amely elnyerte ezt a fontos feladatot a két évente meghirdetésre kerülő pályázaton, valamint az első város az afrikai kontinensről, amelyet jelöltek erre a címre.

A cím különleges lehetőséget nyújt a kitüntetett városok számára, segítségével bemutatathatják, hogy vonzó és innovatív designt képviselnek, valamint felhívhatják a figyelmet kiemelkedő és sikeres városi revitalizációs stratégiájukra. Jelenleg Helsinki (Finnország) készülődik, hogy 2012-ben megnyissa sokszínűnek és tartalmasnak ígérkező programsorozatát.

További információ: www.worlddesigncapital.com

BEDA hírek

A Belgrádi Design Hét csatlakozott a BEDA-hoz
A Belgrádi Design Hét keretein belül megrendezésre került Jövő2 (Future2) konferencia előtt, a szerb főváros design szervezete, a BDW – Belgrade Design Week – a BEDA tagjává vált. A Belgrádi Design Hét fesztivál szervezete a délkelet-európai régióból az első fesztivál, amely megszerezte a BEDA-tagságot, így a több mint 40 európai design szervezet, design promóciós központ, köztük a Magyar Formatervezési Tanács, valamint további design intézmény tagtársává vált.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

A BEDA fő célja az állandó kapcsolat biztosítása tagjai és az Európai Unió szervei között, annak érdekében, hogy kommunikálja és elősegítse a design és innováció értékének tudatosítását az Európai gazdaság irányába.

Megújult a BEDA honlapja

A BEDA új honlapja a továbbiakban is a www.beda.org webcímen található meg, de számos újításon esett át, melynek köszönhetően még jobban megfelel a mai felhasználói elvárásoknak.

A fő menüpontok továbbra is a BEDA működését, tagjairól szóló információkat, a szervezet eseményeit, híreit és kutatásait mutatja be.

Ezek mellett a főoldalon megtalálhatók a top három legfrissebb hír címét és kategóriáját láttató ikonok, valamint a további információkat jelölő címszavak: politika, hírek, könyvek, kiállítások, konferenciák, üzleti szféra, EU-s ügyek és még sok más adat.

A BEDA rendszeresen beszámol Európa jelentős designeseményeiről és ez által a kontinens design körforgásának meghatározó információs bázisává nőtte ki magát.

Újabb magyar Red Dot Díjazott

Az idei év Magyar Formatervezési Díj elismert alkotásai közül a termék kategóriában díjazott COCODICE, készségfejlesztő játéksalád mellett a Diák kategória egyik kiemelkedő munkája, Toronyi

fotó © Toronyi Péter

Péter Nissyoku lámpája is Red Dot Díjas lett. A Nissyoku terv (Design Concept) kategória világítás szekciójában vívta ki az elismerést.

A Ret Dot Díj csillogó díjátadó ceremóniájára Szingapúrban 2011. november 25-én került sor.

A Red Dot szervezők beszámolója szerint a bíráló folyamatok hosszú napokon át tartott, a nemzetközi designszakértőkből álló bizottság 54 országból 3536 munkát vizsgált meg. A terv kategória 21 szekciójában összesen 252 terv részesült a Red Dot Díjban, amelyek közül 43-at emeltek ki végül a „Red Dot: Legjobb a legjobbak között” kitüntetéssel.

A Red Dot Díj vizuális kommunikáció kategóriájában a Berlinben megrendezett októberi díjátadón a „Legjobb a legjobbak között” (Red Dot Design Award „best of the best”) díjjal tüntették ki Lepsényi Imre grafikus tervezőt, aki eredetileg villamosmérnök is, és Keltai Ágnes branding szakértőt a budapesti Izraeli Kulturális Intézet számára készített arculatért, melynek grafikai munkálataiban Fábrián Áron grafikus tervező is részt vállalt. Az elmúlt években is több magyar formatervező szerepelt kimagaslóan a Red Dot Díjon, azonban a „Legjobb a legjobbak között” díjat először ítélték oda magyar pályázónak.

Gratulálunk a díjazottaknak!

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

Figyelmükbe ajánljuk

„Gombold újra! Divat a magyar” 2.0 pályázat

Folytatódik a 2010 tavaszán első ízben meghirdetett „Gombold újra! Divat a magyar” öltözképzési pályázat. Az új kiírást – az elsőhöz hasonlóan – a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium felkérésére annak háttérintézménye, a Design Terminál Kft. tette közzé a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége szakmai együttműködésével.

A pályázatokon való részvétel előfeltétele a Design Terminál honlapján 2011. november 28-tól elérhető regisztrációs adatlap kitöltése.

A regisztráció határideje 2011. december 21.

További információ: www.designterminal.hu

Majcher Barbara

Melléklet:

”Design at the Edges” – az IDA-szövetség kongresszusa és Icsid taggyűlés Tajpejben 2011. október 24–26.

Várhelyi Judit beszámolója

Az IDA szövetség (International Design Alliance) októberben tartotta első, közös kongresszusát ”Design a széleken” (Design at the Edges) címmel. A cím egyaránt utal a designterületek érintkezési felületeire, valamint a design egyre bővülő alkalmazására, vagyis olyan, a szakmai határokat feszegető kísérletekre, ahol a design már a humántudományokkal és a laboratóriumi alapkutatóval kerül kölcsönhatásba. Az IDA-kongresszus így újszerű koncepcióra épült: a plenáris, vitaindító előadásokat ezúttal nem neves tervezők, hanem különböző tudományágak szakemberei tartották, majd az ott felvetett kérdéseket a designerek bevonásával panelbeszélgetés követte.

Az öt kulcselőadás globális kihívásokat elemzett: Esko Aho – aki 1991–1995 között Finnország miniszterelnöke volt – a gazdasági fejlődésről, a tajvani Barry Lam az internet lehetőségeiről, a kultúra, az emberiség és a digitális gazdaság közti kölcsönhatásról, a ”Homo Interneticus” kialakulásáról beszélt, Vandana Shiva témája a biotechnológia veszélyei, az indiai ”zöld forradalom” kudarca és annak nem szándékos negatív következményei voltak, Peter Bishop az urbanizmusról, a koherens narratíva összefogó erejéről, Bob Elton pedig a

nemzetközi migrációról szolt.

A panelekben neves formatervezők, grafikusok, belsőépítészek, aktív tervezők és egyetemi oktatók vettek részt: Ruth Soenius, a Siemens User Experience Design szekció vezetője, Bill Seaman médiaművész, a Duke University professzora, Susan Szenassy, a Metropolis magazin főszerkesztője, Anthony Dunne brit építész, Kenya Hara, a MUJI művészeti vezetője. A beszélgetések két témára fókuszáltak – a technológia emberközpontú alkalmazása és a designerek felelőssége az általuk tervezett termékek, szolgáltatások hosszú távú hatásáért. A kongresszust Vincent C. Siew, Tajvan alelnöke zárta. Megerősítette a kormány elkötelezett támogatását a design, a kreatív, innovatív kezdeményezések iránt. A kongresszust a tajvani kormány és Tajpej városa a legmagasabb szinten támogatta – a rendezvényeken részt vett a kormányfő, a gazdasági miniszter és a polgármester is. A [Taipei World Design Expo](#) a kongresszussal párhuzamosan, három helyszínen mutatta be a tajvani és nemzetközi design legjobbjait.

A világszervezet következő kongresszusát 2013-ban tartja, Isztambulban.

A kongresszust követő Icsid taggyűlésen elhangzott, hogy a világszervezet program-portfóliója egyre növekszik, a hagyományos Interdesign workshop mellé csatlakozott az Icsid 50. jubileumának alkalmából alapított ”Design Világnap”, a designfőváros (World Design Capital) projekt és az idén először meghirdetett, a design jótékony hatására fókuszáló díj, a ”World Design Impact

Prize”. Mark Breitenberg leköszönő elnök szerint az Icsid folyamatosan törekszik arra, hogy egyedi, erős identitást alakítson ki és így méltóan képviselje, kommunikálja a design egyre növekvő szerepét a világban.

Várhelyi Judit beszámolója az IDA-kongresszus előadásairól

Plenáris előadás – Gazdasági fejlődés

Esko Aho 1991–1995. között Finnország miniszterelnöke volt, jelenleg pedig a Nokia alelnöke, így egyaránt otthonosan mozog az üzlet és a politika világában. Előadásában megidézte a Római Klub 1972-es, The Limits To Growth című publikációját, és rámutatott, hogy a világ olyan kihívások előtt áll, amelyek egyenként nem, csak szisztematikus módon kezelhetőek. A szakterületeket átívelő tudás, összefogás érdekében elengedhetetlen a közoktatás reformja és a kutatás-fejlesztés támogatása – ezeken a területeken a skandináv országok hagyományosan jól teljesítenek.

Az 1987-es Nokia Mobil “Cityman” készülék megjelenése – ami a Nokia pályájának kiindulópontját jelentette – óta alig másfél évtized telt el. A globális kommunikáció óriási fejlődésen ment keresztül és a fejlődő országok gazdasági átalakulásának kulcs tényezője. A technológia fejlődése azonban nem hagyhatja figyelmen kívül a humán tényezőket. Aho előadását egy Steve Jobs idézettel zárta: „a technológia önmagában nem elég

– csak a szabad művészetekkel és a humán tudományokkal összeházasítva nyújt a lelkünket megérintő eredményt” (“technology alone is not enough – it’s technology married with liberal arts, married with the humanities, that yields us the results that make our heart sing”).

Plenáris előadás — Internet

Barry Lam, a tajvani székhelyű [Quanta Computer](#) elnöke a bomlasztó innovációról, a kultúra, az emberiség és a digitális gazdaság közti kölcsönhatásról szóló előadását egy példával kezdte: 1979-ben a Sony Walkman megváltoztatta a zenehallgatási szokásokat, de a hordozható zenelejátszó eszközre koncentrált stratégiája ma már nem működne — az Apple 2001-ben bevezetett, sikeres iPod / iTunes rendszere bebizonyította, hogy a szolgáltatásokra kell fókuszálni.

A sikeres digitális cégek olyan alkalmazásokat hoznak létre, amelyek lehetővé teszik, támogatják a felhasználói tartalomfejlesztést, az együtt-alkotás élményét. Egy idézett tanulmány szerint a felnőtt amerikai lakosság 44%-a (53 millió ember) feltett már valamilyen tartalmat az internetre – blogot írtak, vagy képeket, zenét, videót, egyéb fájlokat osztottak meg.

Lam szerint a mai, bomlasztó innovációk korában csak az úgynevezett “C generáció” képviselői érzik otthon magukat. Ezt a számítógépekkel együtt felnövő generációt nem annyira koruk, mint online magatartásuk köti össze — tartalom, állandó online jelenlét, együttműködés, változás, kíváncsiság,

együtt-alkotás, kommunikáció és közösségi média-orientáció (angolul csupa c-vel kezdődő szó: content, constant connectivity, collaboration, change, curiosity, co-creation, communicating, community-oriented). Ez a "Homo Interneticus" csoport határozza meg a jövő digitális technológiáját. Nem szorul külön magyarázatra, hogy a közelmúltban elhunyt Steve Jobs neve szinte minden előadás során felbukkant. Lam szerint Jobs is követett el hibákat, de tanult ezekből és mindig továbblépett. Az innováció olyan társadalmakban sikeres, ahol a kultúra elfogadja a bomlasztó gondolatokat és nem bünteti a kudarcot. Az Apple legnagyobb előnye volt, hogy a technológiát az emberek számára érthetővé, pozitív, örömteli élménnyé tette. Azt is mondhatnánk, hogy Jobs nem a terméket, nem is a szolgáltatást tervezte meg, hanem a felhasználói élményt.

Plenáris előadás – Urbanizmus

Peter Bishop várostervező, a [London Development Agency](#) igazgatóhelyettese a globális urbanizációról beszélt és az egyidejűleg végbement korszakváltásról, melynek során Zygmunt Baumann lengyel származású filozófus kifejezésével a klasszikus, szilárd modernitást felváltotta a folyékony, likvid modernitás, ami az emberektől rugalmas, alkalmazkodó magatartásformát követel meg. Az urbanizáció folyamata nem lassul – egyes előrejelzések szerint 2050-ben a Föld lakosságának 85%-a városi lakos lesz.

Bishop szerint a nagyszabású városfejlesztési koncepciók helyett gyakran célravezetőbb megkeresni a város „akupresszúrás pontjait”, ahol

kisebb léptékű, a városi lakosokkal közösen megvalósított beavatkozásokkal gyorsan, olcsón lehet eredményeket elérni. Példaként említette Domenico Fontana, V. Sixtus pápa építésének munkáját, aki pénz és idő hiányában csupán néhány obeliszket helyezett el Rómában, de ezekkel mintegy katalizálta a város hosszú távú fejlődését. A mai, európai városok közül Koppenhágát emelte ki, ahol minimális, de következetesen végrehajtott beavatkozásokkal emberléptékű, élhető város született.

A [London Development Agency](#) részt vett a 2012-es olimpiai játékok szervezésében, biztosítva ezzel, hogy az olimpiai létesítmények hosszú távon is hasznos, fenntartható részei legyenek a városnak. Bishop szerint a városfejlesztési tervek ugyan részletesek és bonyolultak, de a sikeres koncepciók egy érthető, vonzó narratívára épülnek, amihez könnyebb megnyerni a lakosok és a befektetők támogatását.

Szekcióelőadások

Emily Campbell (a [Royal Society for the Encouragement of Arts, Manufactures and Commerce](#) design-igazgatója) provokatív gondolattal indított – szerinte mindenki designer, illetve annak kellene lennie. A design strukturált, probléma-orientált, analízisre alapuló metodika, egy tanulható képesség, amit szerinte a közoktatásban is tanítani kellene, hogy találékony, magabiztos, felelősségtudó, a saját életsorsukat irányító polgárokat neveljünk, akik átlátják az ok-okozati összefüggéseket, megértik, hogy a legtöbb dolog

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

nem véletlenek sorozata, hanem tervezett, tudatos döntés eredménye. Tézisének illusztrálására Campbell nemrég egy workshopot szervezett gerincsérült, mozgáskorlátozott emberek számára, bízva abban, hogy a design-metodika segíti önálló életvitelüket.

Ez a vitatható álláspont érdekes kérdéseket vet fel a design szó használatáról és a képzett tervezők jövőjéről. Campbell szerint mindez nem árthat a szakmának, hiszen a zeneszeretet, az amatőr előadás sem rontja le a professzionális zenészek teljesítményét, sőt, minél többen tanulnak valamilyen hangszeren játszani, annál jobban értékelik a hivatásos zenészek teljesítményét.

Campbell szerint a jövő designereinek feladata a peremfeltételek, a brief megtervezése lesz és erre már most is jónéhány példa létezik: a [Project H](#) iskolai játszótere, [Alejandro Aravena](#) chilei építész lakók által befejezett lakóházai, az [Open Architecture Network](#) szabadfelhasználású projekt-gyűjteménye, vagy [Pascal Anson](#) lakberendezési tanácsadószériája a Youtube-on.

Kenya Hara, a [MUJI](#) cég művészeti vezetője és a [Musashino Művészeti Egyetem](#) professzora úgy véli, hogy a magas életszínvonal, a magasan képzett, de drága munkaerő és az öregedő társadalom kijelöli a japán gazdaság és design jövőjét – az ország csak az intelligens technológiák területén lehet versenyképes. A kézműves hagyományok, az anyagismeret és a részletgazdagság ötvözése a legmodernebb technológiákkal értékes eredményekhez vezethet.

A 2009-es milánói [Senseware kiállítás](#), aminek a kurátora volt, érdekes designötleteket mutatott be a japán cégek által kifejlesztett high-tech szálak és textilek felhasználására, többek között a Panasonic kispárna-formájú nanotextil porszívóját, a Nissan mosolygó kisautóját, vagy Ross Lovegrove ultra-könnyű hátizsákját.

Satoshi Nakagawa, a [Tripod Design](#) cég elnöke, a „Universal design” elvek egyik kidolgozója. Alig néhány nappal a márciusi japán katasztrófa után északon járt és a pusztítás borzalmain túl a csend tette rá a legnagyobb benyomást – még a madárcsicsergés is elnémult. Azóta észrevette magán, hogy sokkal jobban észleli maga körül a természetet, mert az élet minden megnyilvánulása fontos lett számára.

Már korábban is foglalkozott a biomimikrire épülő designnal, hiszen számos jól ismert példa létezik – a darázscsikoktól eltanultuk a veszélyjelzést, a békától az álcázás trükkjét –, de most tudatosan beépíti az egyetemi oktatásba is. Tipikus feladatként a hallgatók egy adott élőlény formáját, szerkezetét, textúráját tanulmányozva hoznak létre tárgyakat.

Susan Szenassy, az amerikai [Metropolis magazin](#) főszerkesztője etikai kurzust is tanít a new yorki [Parsons School of Design](#)-on. Előadását az építészek felelősségével indította. Véleménye szerint túlzottan hiszünk a technológia mindenhatóságában, vakon követjük, ahelyett, hogy valóban az emberiség szolgálatába állítanánk. Szerinte az évszázad feladata lesz, hogy ne egy-egy épületet tervezzünk okosabban, fenntartható elvek

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. V. szám

szerint, hanem a város egészét, a rendszert alakítsuk át.

A Metropolis egyik partnere az amerikai [“Living Building Challenge”](#) tanúsítvány, amely hét szempont szerint vizsgálja az épületeket: telek, víz, energia, egészség, anyagok, szociális méltányosság és szépség. A tanúsítvány igazolja, hogy az adott épület zéróenergia-felhasználó. Egyelőre még kevés épület érdemelte ki a tanúsítványt – például az Omega Center for Sustainable Living (BNIM Architects) és a Tyson Living Learning Center (Hellmuth + Bicknese Architects). A tanúsítványt kezelő alapítvány és a Metropolis magazin idén tavasszal közös pályázatot írt ki “Living City Design” címmel. A pályázatra nyolcvan terv érkezett be, 21 ország 69 városának áttervezése. A nyertes munka zöld várossá álmolta át Párizst.

Anthony Dunne, a neves brit [Dunne+Raby](#) építészstúdió alapítója, a [Royal Collage of Art](#) professzora a tudósok és a design lehetséges együttműködéséről beszélt, ahol a design szerepe lenne, hogy vizualizálja a kutatási eredményeket és artikulálja a humán szempontokat. A designerek ugyanis termékeket képzelnek az új kutatási eredmények köré, így azt az absztrakt színtről azonnal konkrét, érthető, mindennapi szintre helyezik.

Az előadást a [hallgatók munkái illusztrálták](#) – a gyakran meglepő, néha groteszk ötletek szándékosan extrém formában mutatják meg a lehetséges „termékeket”, hogy ezzel vitát generáljanak és hangsúlyozzák az etikai kérdéseket.